

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **J. T.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, Křížová 25, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 3. 2005, č. j. 42 Cad 152/2004 - 15, ve znění opravného usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 9. 2005, č. j. 42 Cad 152/2004 - 22,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, kterým byl zrušeno její rozhodnutí ze dne 2. 9. 2004, č. x, a věc byla vrácena stěžovateli k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím byl žalobci odňat částečný invalidní důchod, a to na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Mostě ze dne 24. 8. 2004, kterým bylo vysloveno, že žalobce již není částečně invalidní, neb schopnost soustavně výdělečné činnosti u něj poklesla o 25 % a nesplňuje tak podmínky vymezené ustanovením § 44 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995. Sb.“)

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, o které bylo rozhodnuto rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 3. 2005, č. j. 42 Cad 152/2004 - 15. Soud v rozsudku (ve výroku) výslovně uvedl, že „I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. x, z 2. 9. 2004, o odnětí částečného invalidního důchodu navrhovateli, se zrušuje a věc se vrací témuž správnímu orgánu k dalšímu řízení, v němž bude respektován

tento závazný názor podepsaného soudu: Meritorní závěry, obsažené v posudku labskoústecké posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „komise“) jsou po právu. II. Navrhovatel se vůči správnímu orgánu přiznává náhrada procesních nákladů částkou 58 Kč, která budiž do tří dnů po právní moci tohoto rozsudku poukázána navrhovateli k jeho rukám.“ V (odůvodnění) rozsudku pak soud výslovně uvedl, že „svrchu specifikovaným rozhodnutím správní orgán dnem 10. 10. 2004 odňal navrhovateli částečný invalidní důchod, poukávav na dobrozdání okresního posudkového lékaře v Mostě z 24. 8. 2004. Navrhovatel s tím však nesouhlasil a k jeho žalobě soud opatřil posudek komise (4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb.), která - zhodnotivši navrhovatelovo zdraví ke dni vydání napadeného správního aktu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) - dala mu za pravdu a označila jej za stále částečně invalidního (č. l. 9, 11). Posudek komise je zcela hodnověrný a nikdo jej nezpochybnil; i soud mu proto uvěřil a platí tedy, že přezkoumávané rozhodnutí, jež je s tímto posudkem v rozporu, nevyšlo ze spolehlivě a úplně zjištěného stavu věci. Tím odporuje zákonu (§ 46 správního řádu) a bylo nutno je zrušit, aby správní orgán v pokračujícím řízení mohl respektovat názor komise, potažmo soudu (§ 78 odst. 1, 4, 5 s. ř. s.). Pokud jde o náhradu nákladů řízení, soud je přiznal procesně úspěšnému navrhovateli vůči protistraně, a to ve výši jízdného vlakem k dnešnímu soudnímu roku (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).“

Stěžovatelce přitom soud zaslal znění rozsudku, ve kterém bylo v části odůvodnění uvedeno „.....Navrhovatel s tím však nesouhlasil a k jeho žalobě soud opatřil posudek komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.), která - zhodnotivši navrhovatelovo zdraví ke dni vydání napadeného správního aktu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) - dala mu za pravdu a označila jej za osobu nikoliv jen částečně, nýbrž převážně bezmocnou (č. l. 9, 11).“

Proti rozsudku podala stěžovatelka kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (s. ř. s.) Stěžovatelka soudu vytýká, že rozsudek je zmatečný a nerealizovatelný, což spatřuje v následujících skutečnostech. Rozsudkem soudu bylo zrušeno její rozhodnutí a věc jí vrácena k dalšímu řízení s tím, že mám být respektován závazný názor podepsaného soudu: *Meritorní závěry, obsažené v posudku labskoústecké posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „komise“) č. j. 2004/563-UL z 15. 2. 2005, jsou po právu.*“ V odůvodnění rozsudku je pak uvedeno, že *soud opatřil posudek komise (§ 4 odst. 2 z. č. 582/1991 Sb.), která - „zhodnotivši navrhovatelovo zdraví ke dni vydání napadeného správního aktu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) - dala navrhovateli za pravdu a označila jej za osobu nikoliv jen částečně, nýbrž převážně bezmocnou (č. l. 9, 11)“.* Doplnila, že k rozsudku nebyl připojen posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, a je tak odkázána pouze na nesrozumitelný a nejednoznačně formulovaný výrok rozsudku. Výrok rozsudku pouze odkazující na posudek komise je přitom natolik úsporný, že z něj nevyplývá, jaké meritorní závěry komise jsou po právu. Zdůraznila, že předmětem žaloby bylo rozhodnutí o odnětí částečného invalidního důchodu a navrhla zrušení označeného rozsudku vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalobce nepodal ke kasační stížnosti žádné vyjádření.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatelka splňuje podmínky vymezené § 105 odst. 2 s. ř. s, věta za středníkem.

Nejvyšší správní soud dále přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných stížnostních důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka stavěla kasační stížnost na důvodu vymezeném v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a dovozovala jeho zmatečnost, resp. nerealizovatelnost. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Takové nedostatky či vady Nejvyšší správní soud v posuzované věci nezjistil.

Z obsahu správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Rozhodnutím stěžovatelky ze dne 2. 9. 2004, č. x, byl žalobci odňat částečný invalidní důchod, a to na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Mostě ze dne 24. 8. 2004, kterým bylo vysloveno, že žalobce již není částečně invalidní, neb schopnost soustavně výdělečné činnosti u něj poklesla o 25 % a nesplňuje tak podmínky vymezené ustanovením § 44 zákona č. 155/1995 Sb. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Krajský soud v Ústí nad Labem vyžádal od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pobočka v Ústí nad Labem, posouzení zdravotního stavu žalobce. Dne 22. 2. 2005 doručila Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pobočka v Ústí nad Labem, Krajskému soudu v Ústí nad Labem posudek ze dne 15. 2. 2005, z něhož mimo jiné vyplývá že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí, částečně invalidní; schopnost soustavně výdělečné činnosti poklesla o 35 %. Ve věci bylo krajským soudem nařízeno ústní jednání na 25. 3. 2005, jehož se dle protokolu o jednání zúčastnili jak žalobce, tak žalovaný, zastoupený J. M. Při tomto jednání bylo dle uvedeného protokolu o jednání konstatováno, že „ze spisu je patrné, že na č. 1. 3 byl navrhovatel ze zdravotních důvodů odňat částečný invalidní důchod, k jeho žalobě č. 1. 2 byl pak opatřen dodatečný ministerský posudek jeho zdraví k rozhodnému dni 2. 9. 2004. Posudek č. 1. 9 - 11 byl předem doručen ČSSZ, navrhovatel ve stejnopise doručuje krátkou cestou nyní. Strany nezměnily svá předcházející stanoviska a nenavrhly doplnění řízení, proto veden důkaz všemi listinami spisu. Poté bez přerušení jednání vyneseno rozhodnutí.....“. Tímto rozsudkem (napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 3. 2005, č. j. 42 Cad 152/2004 - 15) bylo vysloveno, že „I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. 511 022 132, z 2. 9. 2004, o odnětí částečného invalidního důchodu navrhovatel, se zrušuje a věc se vrací témuž správnímu orgánu k dalšímu řízení, v němž bude respektován tento závazný názor podepsaného soudu: Meritorní závěry, obsažené v posudku labskoústecké posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „komise“) jsou po právu. II. Navrhovatel se vůči správnímu orgánu přiznává náhrada procesních nákladů částkou 58 Kč, která budiž do tří dnů po právní moci tohoto rozsudku poukázána navrhovatel k jeho rukám.“ V (odůvodnění) rozsudku pak soud (podle originálu rozsudku, založeného ve spisu) výslovně uvedl, že „svrchu specifikovaným rozhodnutím správní orgán dnem 10. 10. 2004 odňal navrhovatel částečný invalidní důchod, poukázav na dobrozdání okresního posudkového lékaře v Mostě z 24. 8. 2004. Navrhovatel s tím však nesouhlasil a k jeho žalobě soud opatřil posudek komise (§ 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb.), která - zhodnotivši navrhovatelovo zdraví ke dni vydání napadeného správního aktu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) - dala mu za pravdu a označila jej za stále částečně invalidního (č. 1. 9, 11). Posudek komise je zcela hodnověrný a nikdo jej nezpochybnil; i soud mu proto uvěřil a platí tedy, že přezkoumávané rozhodnutí, jež je s tímto posudkem v rozporu, nevyšlo ze spolehlivě a úplně zjištěného stavu věci. Tím odporuje zákonu (§ 46 správního řádu) a bylo nutno

je zrušit, aby správní orgán v pokračujícím řízení mohl respektovat názor komise, potažmo soudu (§ 78 odst. 1, 4, 5 s. ř. s.). Pokud jde o náhradu nákladů řízení, soud je přiznal procesně úspěšnému navrhovateli vůči protistraně, a to ve výši jízdného vlakem k dnešnímu soudnímu roku (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).“

Stěžovatelce přitom soud expedoval rozsudek (toto Nejvyšší správní soud dovozuje z poznámky Krajského soudu na fotokopii rozsudku, viz čl. 21) , ve kterém, jak bylo již shora poznamenáno, bylo v části odůvodnění odchylně uvedeno „.....Navrhovatel s tím však nesouhlasil a k jeho žalobě soud opatřil posudek komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.), která - zhodnotivši navrhovatelovo zdraví ke dni vydání napadeného správního aktu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) - dala mu za pravdu a označila jej za osobu nikoliv jen částečně, nýbrž převážně bezmocnou (č. l. 9, 11).“

Na základě podané kasační stížnosti pak krajský soud vydal opravné usnesení, ve kterém uvedl, že druhé a třetí souvětí odůvodnění písemného vyhotovení rozsudku podepsaného soudu č. j. 42 Cad 152/2004 – 15, ze dne 25. 3. 2005 se nahrazuje následujícím textem: “Navrhovatel s tím však nesouhlasil a k jeho žalobě soud opatřil posudek komise (4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb.), která - zhodnotivši navrhovatelovo zdraví ke dni vydání napadeného správního aktu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) - dala mu za pravdu a označila jej za stále částečně invalidního (č. l. 9, 11). Posudek komise, jenž byl oběma stranám předem doručen ve stejnopisu, je zcela hodnověrný a nikdo jej nezpochybnil; i soud mu proto uvěřil a platí tedy, že přezkoumávané rozhodnutí, jež je s tímto posudkem v rozporu, nevyšlo ze spolehlivé a úplně zjištěného stavu věci.“. V odůvodnění soud uvedl, že „během počítačového zpracování čistopisu předmětného rozsudku bylo k jeho správnému záhlaví a výroku připojeno nepřislušné odůvodnění, zčásti se týkající jiné věci. Tato nesprávnost se nedotýká rozsudečného výroku a bylo by možno ji opravit neformálně (§ 54 odst. 4 s. ř. s.). Protože ale jde o nesprávnost dost dlouhého textu, soud v zájmu právní jistoty všech zúčastněných zvolil pro její opravu formu tohoto usnesení, když zákon to sice nevyžaduje, ale ani nezakazuje.“

Podle § 54 odst. 4 zák. č. 150/2002 Sb. s. ř. s. předseda senátu opraví v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem stěžovatelky, že znění rozsudku, které bylo stěžovatelce původně zasláno, se v důsledku uvedené části odůvodnění „a označila jej za osobu nikoliv jen částečně, nýbrž převážně bezmocnou (č. l. 9, 11).“, namísto správného „a označila jej za stále částečně invalidního (č. l. 9, 11)“, skutečnějevilo nesrozumitelné, až zmatečné.

Krajský soud v Ústí nad Labem, jak bylo shora zrekapitulováno, na základě podané kasační stížnosti tuto skutečnost vyhodnotil, a v situaci, kdy zjistil, že došlo k chybě při počítačovém vyhotovování čistopisu rozsudku, tuto chybu následným opravným usnesením odstranil. Nejvyšší správní soud musí přisvědčit Krajskému soudu v Ústí nad Labem v tom, že opravu dané části textu odůvodnění rozsudku bylo možno opravit i neformálně, neboť se daná nesprávnost nedotýká rozsudečného výroku. Zvolil-li krajský soud pro opravu formu usnesení, poskytl tak účastníkům i možnost příslušné právní ochrany. Proti tomuto usnesení bylo možno podat kasační stížnost, tu však stěžovatelka nepodala.

Nejvyšší správní soud je toho názoru, že (jak vyplývá z obsahu spisu) se skutečně jednalo o chybu v psaní, kterou bylo možné opravit s ohledem na § 54 odst. 4 s. ř. s., neboť originál rozsudku založený ve spisu obsahuje řádné a také správné znění dikce odůvodnění, v jehož smyslu byl dotčený text v rozsudku následně opraven. Oprava se týkala zcela zjevných nesprávností textu, které bylo možno jednoduchým způsobem opravit.

Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že k rozsudku nebyl připojen posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, a je tak odkázána pouze na nesrozumitelný a nejednoznačně formulovaný výrok rozsudku, přičemž výrok rozsudku pouze odkazující na posudek komise je přitom natolik úsporný, že z něj nevyplývá, jaké meritorní závěry komise jsou po právu, k tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že z obsahu spisu vyplývá, že žalované byl předmětný posudek doručen již před nařízeným jednáním krajského soudu, což bylo také při jednání soudu za účasti zástupkyně stěžovatelky referováno, a žalovaná tuto skutečnost ani při jednání soudu, ani později v kasační stížnosti, nijak nerozporovala. Jistě lze souhlasit s tím, že napadený rozsudek, ve znění opravného usnesení, je úsporný natolik, že hraničí s nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů, nicméně již nelze souhlasit s tím, že by z jeho obsahu po jeho opravě usnesením ze dne 30. 9. 2005, nebylo zřejmé, jaké meritorní závěry komise jsou po právu. V odůvodnění rozsudku je výslovně uvedeno, že: „Svrchu specifikovaným rozhodnutím správní orgán dnem 10. 10. 2004 odňal navrhovateli částečný invalidní důchod, poukávav na dobrozdání okresního posudkového lékaře v Mostě z 24. 8. 2004.....Navrhovatel s tím však nesouhlasil a k jeho žalobě soud opatřil posudek komise (§ 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb.), která - zhodnotivši navrhovatelovo zdraví ke dni vydání napadeného správního aktu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) - dala mu za pravdu a označila jej za stále částečně invalidního (č. l. 9, 11).

Zmíněná úspornost hraničící s nepřezkoumatelností výroku rozsudku sama o sobě však nemůže být za tohoto stavu věci dostatečným důvodem pro zrušení napadeného rozsudku, zejména za situace, kdy by takové rozhodnutí bylo v neprospěch v řízení úspěšného žalobce, a krajskému soudu by muselo být uloženo, aby napadené rozhodnutí stěžovatelky „zrušil lépe“, tj. tak, aby výrok jeho rozsudku obstál z hlediska ust. § 78 odst. 1 věty první a odst. 4 s. ř. s. Výrok by tudíž měl znít: „Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 9. 2005, č. 511 022 132, se zrušuje pro nezákonnost a věc se vrací uvedenému orgánu k dalšímu řízení.“, přičemž žádné další závěry soudu do výroku rozsudku nepatří, a to včetně vyslovení závazného právního názoru, jímž je správní orgán v dalším řízení vázán. Ten by měl být součástí odůvodnění rozsudku, stejně jako výčet důkazů, o které soud své rozhodnutí opřel, jaká skutková zjištění z těchto důkazů učinil a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil. Toto hodnocení důkazů v odůvodnění napadeného rozsudku prakticky chybí, nicméně, to podstatné, co vyplývá z důkazů rozhodujících, tj. posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště v Ústí nad Labem, ze dne 15. 2. 2005, totiž, že navrhovatel je nadále částečně invalidní (není uvedeno podle kterého ustanovení zákona č. 155/1995 Sb., zřejmě však podle ust. § 44 odst. 1 citovaného zákona), napadený rozsudek (po provedené opravě odůvodnění) nepostrádá. Pro úplnost nutno dodat, že posudek uvedené posudkové komise, který je založen ve spise, je do té míry úplný a přesvědčivý, že jím bylo spolehlivě prokázáno, že žalobce byl k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí žalované částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., neboť pokles jeho schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, podmíněného především chronickou ethylickou pankreatitidou s chronickým jatrním postižením na hranici přechodu do cirhozy, posudkově podřaditelnou pod kapitolu X., odd. D, pol. 9, písm. b) vyhl. č. 284/1995 Sb., činí i s přihlédnutím k ostatním chorobám a výkonu předchozí dělnické profese (§ 6 odst. 4

téže vyhlášky) celkem 35 %, tedy více než 33 % zákonem vyžadovaných pro zachování částečné invalidity, méně však než 66 %, potřebných pro invaliditu plnou. S přihlédnutím k takto přesvědčivě odůvodněnému závěru, jehož obsah Nejvyšší správní soud pokládá za potřebný na tomto místě uvést, lze závěry rozsudku krajského soudu, ve znění opravného usnesení, přijmout.

Jestliže tedy Nejvyšší správní soud výše uvedl, že v kasační stížnosti namítané vady napadeného rozsudku v posuzované věci nezjistil, pak měl na mysli znění rozsudku ve znění provedené opravy, kdy posuzoval rozsudek společně s provedenou opravou dotčené části odůvodnění jako celek.

Nejvyšší správní soud tudíž takto dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 s. ř. s. ji jako takovou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl tak, že žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatelce právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona nenáleží, a žalobce, který byl v řízení úspěšný, náhradu nákladů nepožadoval a podle obsahu spisu mu ani žádné náklady nevznikly. (§ 60 odst. 1, 2 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. června 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu